

**MIO-P UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA 2018**

**MIO'S ÅRSRAPPORT
2018**

**Meeqqat Pisinnaatitaaffiik Sullissivik
Børnerettighedsinstitution**

4 ILISARITITSINEQ

5 SIULEQUT

8 Meeqqat Illersuisuata suliasai

9 MEEQQAT PILLUGIT SIUNNERSUIOQATIGIIT 2018

10 Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit suliasaat

10 Soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiititsineq

12 Meeqqat Illersuisuata suliaqarfigisai

13 Meeqqat Siunnersuisoqatigiit 2018-imut nalunaarusiaa

14 MIO-P SULINIUTA

14 Naalakkersuinikkut ataqatigiissaarisooqatigiinnut saqqummiussineq

14 Qeqqata Kommuniani suleqatigiissitat aamma
meeqqanut ambassadøri

15 Qaanaamut angalaneq

16 Pisinnaatitaaffiit pillugit TV-kkut aallakaatitassiat

17 Inatsisartut Ombudsmandiannik suleqateqarneq

17 Killiliisa pillugu malinnaatitaasut ataatsimiinnerat

17 Meeqqanut ambassadørinik toqqaanerit

18 Nunani avannarlerni Meeqqat Ombudsmandiinnik suleqateqarneq

18 NBK-mi paasisimasallit oqallitsinneqarneranni peqataaneq

19 MIO-p nersornaasiuttagaa 2018

20 Meeqqat Illersuisuata aaqqissuussinernut qaaqusaaneri

20 Meeqqanut illersuisoqartitsisarneq Najorti

21 SMS-ikkut siunnersuisarneq 1899

22 Innuttaasut saaffiginnissutaat

23 MIO-p Qaanaami meeqqanut suliniut tapersorsorpaa

23 Kikkut MIO-mut saaffiginnissinnaappat?

4 INTRO

5 FORORD

8 Børnetalesmandens opgaver

9 BØRNERÅDET FOR 2018

10 Børnerådets opgaver

10 Afholdelse af interessentmøde

12 Børnetalesmandens indsatsområder

13 Børnerådets beretning over virke i 2018

14 MIO'S AKTIVITETER

14 Fremlægelse for politisk koordinationsgruppe

14 Arbejdsgruppe og børneambassadører
i Qeqqata Kommunia

15 Rejse til Qaanaaq

16 TV programmer om rettigheder

17 Samarbejde med Ombudsmanden for Inatsisartut

17 Følgegruppemøde om Killiliisa

17 Udnævnelse af børneambassadører

18 Samarbejde med de Nordiske Børneombudsmænd

18 Deltagelse i paneldebat NBK

19 MIO prisen 2018

20 Børnetalesmandens invitationer til arrangementer

20 Børnebisidderkorpset Najorti

21 SMS rådgivning 1899

22 Borgerhenvendelser

23 MIO støtter børneprojekt i Qaanaaq

23 Hvem kan henvende sig til MIO?

24 MIO-P SAQQUMMERSITAI

- 24 Meeqqanik perorsaanermi killiliisarneq
- 25 Perorsaaneq pillugu isiginnaagassiaaraq
- 25 Plakati: Illerpiaasinnaavutit
- 26 2015-2018-imi MIO-p suliaanut nalunaarussiaq
- 27 MIO-p takoqqusaarutai

28 MIO-P NAATSORSUUTAI

29 ANINGAASALIISSUTIT MIO-MULLU TAPIISSUTEQARTUT

- 29 NunaFondenimut immikkut qujassut
- 30 TelePost
- 30 Brugsenip tapiissutaa
- 31 Namminersorlutik Oqartussat Tips aamma Lottomit aningaasaliissutaat pulje C
- 31 Rotary-mit tapiissutit
- 31 Royal Greenlandimit tapiissutit
- 32 Mary Fondenimit Kammak-bamse nutaaq
- 32 Inunnit kiisalu suliffeqarfinit ataaasiakkaanit tapiissutit

33 TUSARNIAANERMI AKISSUTIT

34 MIO-P TUSAGASSIUTITIGOORTARNERA

- 34 MIO inuit attaveqaqatigiittarfiini

36 MIO-P ANGALASARNERA

37 MIO-P SULISUI

24 MIO'S UDGIVELSER

- 24 Grænsesætning i børneopdragelse
- 25 Filmklip om opdragelse
- 25 Plakat: Du må være præcis som du er
- 26 Rapport over MIO's arbejde fra 2015-2018
- 27 MIO merchandise

28 MIO'S REGNSKAB

29 BEVILLINGER OG SPONSORATER TIL MIO

- 29 Særlig tak til NunaFonden
- 30 TelePost
- 30 Støtte fra Brugseni
- 31 Støtte fra Selvstyrets Tips og Lottomidler pulje C
- 31 Støtte fra Rotary
- 31 Støtte fra Royal Greenland
- 32 Ny Kammak-bamse fra Mary Fonden
- 32 Støtte fra enkeltpersoner og firmaer

33 HØRINGSSVAR

34 NYHEDSDÆKNING AF MIO

- 34 MIO på sociale medier

36 MIO'S REJSEAKTIVITET

37 MIO'S PERSONALE

SAQQUMMERSITSISOO MIO

AAQQISSUISOO/
ALLAASERINNIITTOO

MIO-mi allattoqarfik

ASSIT MIO

ILUSISILERSUISOO Nuisi grafik

ISBN 978-87-999111-0-3

UDGIVER MIO

REDAKTION/
TEKST

MIO's sekretariat

FOTO MIO

GRAFISK DESIGN Nuisi grafik

ISBN 978-87-999111-0-3

ILISARITITSINEQ

MIO-p sulissutigaa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaata (Meeqqat pillugit isumaqatigiissut) Kalaallit Nunaanni ilisimaneqarnerulernissaa, kiisalu Meeqqat pillugit isumaqatigiissutip suliniutinik piviusunik timitalerneqarnissaa, Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu – pingaartumik atugarliortut – ullinnaat pitsanngorsarnissai.

MIO politikikkut attuumassuteqanngilaq, Kalaallillu Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanut atatillugu pisussaataitaaffii inatsisitigut sulinikkullu malinneqarnerusut nakkutigalugu. MIO-p illersuina Meeqqat Illersuisuata angalasarneranik, meeqqat isumaannik peqataatitsisarneranik, kiisalu MIO-mut innuttaasut saaffiginnitarnenik tunngaveqarpoq. Meeqqat Illersuisuat Meeqqat Siunnersuisoqatigiiviniq ikiorneqarpoq.

MIO-p Meeqqat Siunnersuisoqatigiivi suleqatigalugit 2018-2021-mut periusissiaq suliarinikuuaa, ukiumoortumillu nalunaarusiami matumani MIO-p 2018-imi suliarisimasai killiffissiorneqarput.

ATUARLUARINA

INTRO

MIO arbejder for at udbrede kendskabet om FN's Konvention om Barnets Rettigheder (Børnekonventionen) i Grønland, og for at Børnekonventionen omsættes til konkrete indsatser, som forbedrer dagligdagen for – særligt udsatte – børn og unge i Grønland.

MIO er politisk uafhængig og monitorerer, at lovgivning og praksis er i overensstemmelse med de forpligtelser, Grønland har iht. FN's Konvention om Barnets Rettigheder. MIO's fortalervirksomhed er baseret på Børnetalsmandens rejser, inddragelse af børns synspunkter, og på borgerhenvendelserne til MIO. Børnetalsmanden bistås af et Børneråd.

MIO udformede i samarbejde med Børnerådet sin strategi 2018-2021, og denne årsrapport giver en status på de aktiviteter, som MIO har haft i 2018.

GOD LÆSNING

SIULEQUT

Asasakka meeqqat, inuusuttut inersimasullu

2018 ukioq pingaartuuvoq, Kalaallit Nunaanni Meeqqat Illersuisuattut ingerlaqqinnissannut periarfissinneqarfiga. Periarfissaq tamanna tunniunneqarmat nuannaarpunga tulluusimaarlungalu, 2021-llu tungaanut meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiik sorsuuteqarnerup nanginnissaanut piareersimavunga.

Annertuunik sulii suliaasaqarpugut sulilu anguniakkagut sorsuutigisagut amerlapput.

Ukiuni 2015-2018-imi MIO Kalaallit Nunaanni illoqarfinni nunaqarfinni 33-ni angalavoq, meeqqat inuusuttullu inuunermi atugarisaannik oqaloqatigiartorlugit. Angalanerit ersarissumik takutippaat meeqqat inuusuttullu nunatsinni qanoq innersut, kiisalu Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaani artikelit sorliit Kalaallit Nunaata eqqortinnginnerai. Pltasaasumik meeraanissamut meeqqat inuusuttullu pitsaanerpaanik sinaakusiinnissamut suliaqarnissaq annertuvoq sulilu sivisussalluni.

MIO-mi ingerlatiinnassavarput nakkutigalugu Kalaallit Nunaat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanik eqqortitsinersoq, meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffii aamma inuunermi atugarisaat pillugit oqallisaaarisassalluta; kiisalu sorsuutigisallugu, Kalaallit Nunaata sulissutigisagaa, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanik atulersitsinermi atatilugu nunap pisussaataaffimminik eqquutsitsinissaa.

Naggataatigut meeqqat siunnersuisoqatigiivi tunuartut qutsavigerusuppakka. Pitsaasumik suleqatigisimanissinnut qujanarsuaq, ikiuuttarnissinnut tapersersuisarnissinnut kiisalu eqqartueqatigiitarnissinnut oqallitarnissinnullu. Ukiut ingerlanerini MIO-mi piffissaq, nukiit suliamullu ilisimasat tunniutarsimasasi qujassutigaagut.

FORORD

Kære børn, unge og voksne

2018 var et særligt år, ret hvor jeg fik muligheden for at fortsætte som Børnetalsmand i Grønland. Det gør mig glad og stolt, at have fået denne mulighed og jeg er klar til at kæmpe videre for børn og unges rettigheder frem til 2021.

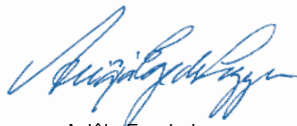
Vi har et endnu et stort arbejde foran os og mange mål vi fortsat kæmper for at nå.

MIO har i årene 2015-2018 rejst til 33 byer og bygder i Grønland for at komme i dialog med børn og unge om deres livsvilkår. Rejserne har tegnet et tydeligt billede af hvordan børn og unge i vores land har det og hvilke artikler i FN's Børnekonvention Grønland ikke lever op til. Der ligger et stort og fortsat langvarigt arbejde for, at give børn og unge de bedste rammer for et godt børneliv.

Vi vil i MIO fortsat monitorere hvorvidt Grønland lever op til FN's Børnekonvention, italesætte og skabe debat om børn og unges rettigheder og levevilkår; og kæmpe for, at Grønland arbejder mod, at leve op til de forpligtelser som landet har i henhold til ratificeringen af FN's Børnekonvention.

Afsluttende vil jeg give en tak til det afgående børneråd. Tusinde tak for det gode samarbejde, Jeres hjælp og støtte og de mange drøftelser og debatter vi har haft sammen. Tak for den tid og energi og faglige ekspertise I har givet os i MIO gennem årene.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga / Med venlig hilsen

Aviåja Egede Lynge
Meeqqat Illersuisuat / Børnetalsmand

MEEQQAT TAMARMIK NALEQARPUP

MIO-P MEEQQANIK
ISIGINNERIAASIA

INUPPALAARNEQ

MIO-mi inuk inuttut salluittaraarput. Taamaammat inoqatigut – meeqqat, inuusuttut inersimasullu – inuttut isumassuillutalu naapittarpagut. Suliassagut maniguulluta sularisarpagut meeqqallu namminneq tunngavigisaat malillugit naapittarlugit.

MEEQQAT TAMARMIK ASSEQARATIK IMMIKKUULLARISSUUSUT MIO-MI ILISIMAVARPUP

Meeqqat tamarmik asseqaratik immikkuullarissuuppup, qanoq ittuunertik piginnassallugu pisinnaattitaaffigaat.

MIO-mi inuit tamaasa assut ataqqivagut, meeqqallu tamaasa assigiimmik naleqartutut isigalugit. Meeqqat inissimanerat paasisaqarfigerusuttarpuput ataasiakkaanullu naleqqussartarluta; taamatutaaq najugarisaannut aamma naleqqussarniartarpugut.

MEEQQAT NALUNNGINNERUAAT MEERAANEQ QANOQ ITTUUNERSOOQ

MIO-mi sulnitsinni meeqqat namminneq misigisaat tunngavigisarpagut. Meeqqat sinnerlugit oqaaseqartarpugut, meeqqallu peqataatinneqartarnerat sulnitsinni pingaaruteqartumik tunngavigineqassasoq isumaqarluta.

Periutsit assigiinngitsut atortarpagut, atortussallu tigussaasut atorlugit meeqqat inissisimaviini naapinnissaat anguniartarlugu.

Meeqqat meeraappup, inissisimaffigisaallu tunngavigalugit naapinneqassallutik.

MEEQQAT ISUMAAT INERSIMASUT ISUMAATTULLI PINGAARUTEQARTIGAAT

Meeqqat inersimassusiat apequtaatinngup isumaat inersimasut isumaattulli pingaaruteqartigaat. Meeqqat namminneq killigittitaat, pisariaqartitaat misigissusaallu ataqqivagut. Meeqqat oqariartuutaat pissusilersornerat isumaallu kikkut tamarmik ataqqissavaat.

MEEQQAT PILLUGIT SULERIAASERPUP

Meeqqat inuusuttullu inuunerminni tunngavissaqarnissaat MIO-mi kissaatigaarput. Meeqqanup aqutissuisuunissarpup, iltersuisuunissarpup nassuiaassuisuunissarpullu kissaatigaarput.

Tatiginassuseqarluta naleqartitatta pitsaassusaat illersorlugu ataqqeqatigillutalu sulivugut, meeqqallu namminneq killigittitaat ataqqillugit. Suliatsinnik ilisimaarinnilluta suleriaaseqarpuput meeqqallu inuppalaarluta naapittarlugit.

www.mio.gl

ALLE BØRN ER VÆRDIFULDE

MIO'S BØRNESYN

MEDMENNESKELIGHED

I MIO er vi først og fremmest mennesker. Derfor møder vi vores medmennesker – børn, unge og voksne – med menneskelig kontakt og omsorg. Vi går ydmygt til vores opgave og kommer barnet i møde på barnets egne præmisser.

I MIO VED VI, AT ALLE BØRN ER UNIKKE INDIVIDER

Alle børn er unikke individer og alle har ret til at være som de er.

I MIO har vi stor respekt for det enkelte individ og anser alle børn for at være lige meget værd.

Vi forsøger at få forståelse for barnets situation og tilpasser os til det enkelte individ; ligesom vi søger at tilpasse os det enkelte barns bosted.

BØRN VED BEDST, HVORDAN DET ER AT VÆRE BØRN

Alt hvad vi laver i MIO er baseret på børns egne oplevelser. Vi er børnenes stemme og anser inddragelse af børn, som en vigtig forudsætning for vores arbejde.

Vi anvender forskellige metoder og visuelle redskaber til at møde børn i børnehøjde.

Børn er børn og børn skal mødes, der hvor de er.

BØRNS MENINGER ER LIGE SÅ VIGTIGE SOM VOKSNES

Uanset alder og ståsted er barnets stemme lige så vigtig som den voksnes. Vi respekterer barnets egne grænser, behov og følelser. Barnets stemme, perspektiv og meninger skal respekteres af alle.

VORES TILGANG TIL BØRN

I MIO ønsker vi at give børn og unge et ståsted. Vi ønsker at være vejviseren og vejlede og guide børn og unge. Vi bygger vores arbejde på tillidsfulde relationer med høj troværdighed og værner om vores integritet, ligesom vi respekterer barnets egne grænser. Vi har en professionel tilgang til vores arbejde og møder barnet i medmenneskelig kontakt.

Klar børn har et tilgængeligt udtryk, det ikke, at børn kan bestemme, men det betyder, at de voksne skal huske at spørge børn om, hvad de synes.

www.mio.gl

MEEQQAT ILLERSUISUATA SULIASSAI

- Meeqqat, inuusuttut angajoqqaallu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit naammagittaalliuteqarfissarlu pillugu siunnersuineq ilitsersuinerlu
- Pisortat suliffeqarfiutaanik suliffeqarfinillu namminersortunik siunnersuineq ilitsersuinerlu
- Naalaagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit lsumaqtigiissutaanut atatillugu meeqqat inuusuttullu pillugit inatsisinik suleriutsinillu qulakkeerinnineq
- Meeqqat inuusuttullu atugaat pillugit nalilersuineq
- Meeqqat inuusuttullu pillugit paasissutissanik katersineq ingerlatitseqqiinerlu
- Inuiaqatigiit oqallinneranni peqataaneq, kiisalu meeqqanut inuusuttunullu peqataanissamut kajumissaarineq
- Meeqqat atugaannik nukittorsaaussanik suliniutinik siunnersuuteqarneq
- Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit inatsit naapertorlugu pisortat suliffeqarfiutaanni suliffeqarfinillu namminersortuni meeqqat atugaat pillugit paasissutissanik tamanik pissarsisinnaaneq.
- Suliani ataasiakkaani aalajangiisinaanngilaq, taamaallaalli pissutsit nalinginnaasut pillugit oqaaseqarsinnaalluni.

Meeqqat Illersuisuat ukiunut 3-ni atuuttussaalluni Naalakkersuisunit toqqarneqartarpoq. Meeqqat Illersuisuat Aviåja Egede Lynge aappasaat nagga-taamillu toqqarneqarpoq.

Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit inatsisit pillugit paasisaqarnerugit uani: www.naalakkersuisut.gl aamma www.mio.gl

BØRNETALSMANDENS OPGAVER

- Rådgiver og vejleder børn, unge og forældre om deres rettigheder og klageadgang
- Rådgiver og vejleder offentlige og private institutioner
- Sikrer lovgivning og praksis omkring børn og unge i forhold til FN's Børnekonvention
- Vurderer forhold for børn og unge
- Indsamler og formidler information om børn og unge
- Deltager i samfundsdebat og opfordrer børn og unge til deltagelse
- Foreslår tiltag, der styrker børns vilkår
- Har i henhold til loven om Børnetalsmand og Børneråd adgang til alle informationer om børns vilkår i offentlige og private institutioner.
- Kan ikke træffe afgørelser i enkelt-sager, men kan alene komme med udtalelser om generelle forhold

Børnetalsmanden er udpeget af Naalakkersuisut for en 3-årig periode. Børnetalsmand Aviåja Egede Lynge sidder i sin anden og sidste periode.

Læs mere om lovgivningen for Børnetalsmand og Børneråd på www.naalakkersuisut.gl og www.mio.gl

MEEQQAT PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIIT 2018

Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit 7-inik ilaasortaqaqput, ukiut pingasukkaarlugit toqqarneqartartunik. 10. december 2018-imi Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit nutaat pilersinneqarput, 2021-p naanerata tungaanut issiasussat. Meeqqat Illersuisuat siunnersuisoqatigiinnut siulittaasuvoq.

Siunnersuisoqatigiit 10. december 2018-ip tungaanut issiasut atuarfimmii inuunermi, kulturimi aamma sunngiffimmi, peqqissutsimi, meeqqat inuuttullu inatsisitigut inissisimaneranni aamma ineriartorneranni ilisimasaqartunik ilaasortaqaqput.

Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit december 2018-ip tungaanut ilaasortaasut:

MEEQQAT ILLERSUISUAT AAMMA MEEQQAT PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIINNUT SIULITTAASOQ AVIÅJA EGEDE LYNGE

ISUMAGINNINNERMI SIUNNERSORTI SARA ABELSEN

PSYKOLOGI CONNI GREGERSEN

MEEQQAT NAKORSAAT INGA HJULER

ILINNIARTITSISOQ WILLIAM KRIEGEL

INATSISILERITOOQ MORTEN NORDNILD

PERORSAASOQ ANDA POULSEN

Meeqqat illersuisuata aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiinnut siulittaasup Aviåja Egede Lyngep meeqqat pillugit siunnersuisoqatigiit tunuarlut pimoorussinerujussuannut, ilisimasaannut kiisalu suleqataalluarnerannut qutsavigerusuppai. Tamatumunnga atatillugu Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit nutaat tikilluaqquneqarput.

BØRNERÅDET FOR 2018

Børnerådet består af 7 medlemmer, som er udpeget for tre år ad gangen. Den 10. december 2018 blev der nedsat et nyt børneråd, som skal sidde frem til udgangen af 2021. Børnetalsmanden er formand for rådet.

Rådet der sad frem til den 10. december 2018 bestod af fagfolk med indsigt i skoleliv, kultur og fritid, sundhed, retsstilling og udvikling for børn og unge.

Børnerådet frem til december 2018 bestod af:

BØRNETALSMAND OG FORMAND FOR BØRNERÅDET AVIÅJA EGEDE LYNGE

SOCIALRÅDGIVER SARA ABELSEN

PSYKOLOG CONNI GREGERSEN

BØRNELÆGE INGA HJULER

SKOLELÆRER WILLIAM KRIEGEL

JURIST MORTEN NORDNILD

PÆDAGOG ANDA POULSEN

Børnetalsmand og formand for Børnerådet Aviåja Egede Lynge vil gerne takke det forgående børneråd for deres store engagement, ekspertise og gode samarbejde. I denne sammenhæng bydes der velkommen til det nye Børneråd.

2018-2021-mut Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit nutaat ukuupput:

MEEQQAT ILLERSUISUAT AAMMA MEEQQAT PILLUGIT SIUNNER-SUISOQATIGIINNUT SIULITTAASOQ AVIÅJA EGEDE LYNGE

ILINNIARTITSISOQ AKA GRØNVOLD

INUUSSUTISSARSIUTIGALUGU

AALISARTOQ TOKU OSHIMA

PSYKOLOGI ARKALO ABELSEN

ISUMAGINNINNEMI SIUNNERSORTI PETER BRIX ADSESEN

PEQQISSAASOQ DINA BERTHELSEN

EQQARTUUSSISSUSERISOQ ANDERS MEILVANG

Det nye børneråd for 2018-2021 består af:

BØRNETALSMAND OG FORMAND
FOR BØRNERÅDET AVIÅJA EGEDE LYNGE

LÆRER AKA GRØNVOLD

ERHVERVSFISKER TOKU OSHIMA

PSYKOLOG ARKALO ABELSEN

SOCIALRÅDGIVER PETER BRIX ADSESEN

SYGEPLEJERSKE DINA BERTHELSEN

ADVOKAT ANDERS MEILVANG

MEEQQAT PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIIT SULIASSAAT

- Meeqqat pillugit suliaasaqarfimmi periusissianik ineriartortitsinermik Meeqqat Illersuisuannik ikiuineq, matuma ataani periusissiat meeqqanut attaveqarnermik attaveqaqateqarnermillu qulakkeerinnittussat.
- Meeqqat pillugit apeqqutini tamani Meeqqat Illersuisuannik ikiuilluni siunnersuineq ilitsersuinerlu.
- Inatsisartut inatssisaat nr. 11, 22. november 2011-meersumik eqquutsitsinissamat peqataaneq.

BØRNERÅDETS OPGAVER

- Bistå Børnetalsmanden med at udvikle strategier på børneområdet, herunder strategier der skal sikre kontakt til og kommunikation med børn.
- Bistå Børnetalsmanden med råd og vejledning i alle spørgsmål, som vedrører børn.
- Medvirke aktivt til opfyldelsen af Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011.

**”Suliniutit naleqquttut
eqeersimaartumillu
ingerlatsinerit aqqutigalugit
naalagaaffiit peqataasut imminnut
pisussaaffilerput isumaqatigiisummi
isummanik tunngaviusumik nalinginnaasunik
inersimasunut meeqqanullu
ilisimasaqarnerulersitsinissaminnut”.**

Meeqqanut Isumaqatigiisummi artikeli 42.

**”Deltagerstaterne
forpligter sig til gennem
passende og aktive forholds-
regler at gøre principperne og
bestemmelserne i konventionen
almindeligt bekendt
for både voksne og børn”.**

Børnekonventionens artikel 42.

SOQUTIGISAQAQATIGIINNIK ATAATSIMIITITSINEQ

Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsimmi § 16 naapertorlugu MIO aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit ukiut tamaasa soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiisitsisassapput, tassani meeqqat pillugit suliaasaqarfimmut soqutigisaqartut tamarmik Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit suliaannut apeqquteqarnissamut periarfissaqarlutik kiisalu siunissami sulinissamut sunniuteqarsinnaallutik.

MIO aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsimmi § 16 naapertorlugu ukiumoortumik soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiisitsineq 28. november 2018-imi ingerlappaat.

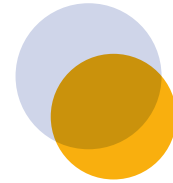
Soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiisitsineq Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiinnut inassuteqarsinnaasunoorpoq tassa pisortani oqartussaasunut, pisortat aamma namminersortut suliffeqarfiutaannut, kattuffiit il.il., kiisalu meeqqat pillugit suliaasaqarfimmi soqutigisalinnut attuumassuteqartunut allanut.

AFHOLDELSE AF INTERESSENTMØDE

MIO og Børnerådet skal hvert år holde et interessentmøde i henhold til Lov om Børnetalsmand og Børneråds § 16, hvor alle interessenter på børneområdet har mulighed for at stille spørgsmål til Børnerådet om deres arbejde og komme med input til det fremtidige arbejde.

MIO og Børnerådet afholdt 28. november 2018 det årlige interessentmøde iht. Loven om Børnetalsmand og Børneråds § 16.

Interessentmødet er for de offentlige myndigheder, de offentlige og private institutioner, organisationer og foreninger m.v., der er indstillingsberettigede til Børnerådet, samt øvrige relevante interessenter på børneområdet.

MEEQQAT ILLERSUISUATA SULIAQARFIGISAI

Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lyng Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigii-usimasut peqatigalugit aqqissuussamik ukkataqarfissat suliaqarfissallu assigiinngitsut pilersinnikuuai, Meeqqat Illersuisuata MIO-llu 2018-2021-mi suliarisassaat:

- Ilaqutariit kajumissuseqarnissaat
- Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaa aallaavigalugu meeqqat pisinnaatitaaffiik nukittorsaanissaq pillugu oqartussaasunik suleqateqarneq oqaloqateqarnerlu
- Meeqqanik inersimasunillu peqataatsineq
- Meeqqat ikiorneqarnissa pisinnaatitaaffisik pissagaat
- Naammagittaalliornissaq pillugu meeqqat ilisimasaat
- Aqqissuussinerit, kulturi aamma inuiaqatigiit aqqissuussaanerannik oqallisiginnineq
- Ulluunerani paaqqinnittarfinnik ukkatarinnineq
- Meeqqat Illersuisuata aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit ingerlaavartumik oqaasertaliisarneri oqallitsilersarput
- Kalaallit Nunaanni kikkut tamarmik Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummik aamma meeqqat pisinnaatitaaffiik ilisimanninnissaat
- Meeqqat aamma inuusuttut pillugit suliaqarfissat iluani misissuinerit ilisimasanik, oqallinnermik suliniutinillu pilersitsisarput

Aqqissuussamik ukkataqarfissat suliaqarfissallu saniatigut MIO pilersaarutini suliaqarnemillu assigiinngitsunik maanna ingerlasunik aggersunillu suliaqarpoq. Taakku ilaatigut imaraat:

- Meeqqat Illersuisuata Kommune Qeqertalimmut angalanera
- Misigissutsit eqqartornissaat pillugit meeqqanut atuagaq
- MIO-mut innuttaasut saaffiginnissutaat pillugit nalunaaruisaq
- Meeqqat isummorsorfii pillugit misissuivik
- Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummik malinninnissamut atatillugu meeqqat kattuffiillu innersuussutaat
- Inuit attaveqatigiittarfii, nittartagaq aamma merchandise atorlugit Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaanik ilisimasanik siammarterineq
- VIVE, atugarissaanermut nuna tamakkerlugu ilisimatusarnermik aamma misissueqqissaanermik sullissivik suleqatigalugu misissuinerit
- Il.il.

BØRNETALSMANDENS INDSATSOMRÅDER

Børnetalsmand Aviâja Egede Lyng har sammen med det tidligere Børneråd nedsat forskellige strategiske fokus- og indsatsområder, som Børnetalsmanden og MIO skal arbejde med i 2018-2021:

- Familier føler sig motiverede
- Samarbejde og dialog med myndigheder om at styrke børns rettigheder ud fra FN's Børnekonvention
- Inddragelse af børn og voksne
- Børn får den hjælp de har ret til
- Børns viden om klageadgang
- Systemer, kultur og samfundsstruktur til debat
- Daginstitutionsområdet i fokus
- Børnetalsmanden og Børnerådets løbende italesættelser skaber debat
- Alle i Grønland kender til Børnekonventionen og børns rettigheder
- Undersøgelser inden for børne- og ungeområdet skaber viden, debat og initiativer

Ud over de strategiske fokus- og indsatsområder arbejder MIO med forskellige aktuelle og kommende projekter og aktiviteter. Disse indebærer bl.a.:

- Børnetalsmandens rejse til Kommune Qeqertalik
- Bog til børn om, at tale om følelser
- Rapport over borgerhenvendelser til MIO
- Børnepanelundersøgelse
- Børn og organisationer anbefalinger i forhold til efterlevelse af FN's Børnekonvention
- Udbredelse af kendskab til FN's Børnekonvention gennem sociale medier, hjemmeside og merchandise
- Undersøgelser i samarbejde med VIVE, det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd
- M.v.

MEEQQAT SIUNNERSUISOQATIGIIT 2018-IMUT NALUNAARUSIAA

Meeqqat Siunnersuisoqatigiivisa ukiut tamaasa Meeqqat Siunnersuisoqatigiit ingerlasimanagerat allakkatigut nalunaarusiortarppaa. Nalunaarusiaq ataani atuarneqarsinnaavoq. Meeqqat Siunnersuisoqatigiit inatsisit malillugit 2018-imi sisamariarluni ataatsimiippoq kiisalu soqutiginnittunik ataatsimii-titsilluni.

Meeqqat Siunnersuisoqatigiit 2018-imi ataatsimiinnerani siullermi ukiuni 2018-2021 MIO'p suleriaasissaa akuerineqarpoq. MIO'p inatsisit malillugit suliaasaasa avataatigut suleriaasissap allaaserivaa pingaernerutillugit uk-katassat pimoorullugillu anguniagassat qulit ukiuni 2018-2021. MIO'p suleriaasissaata takutippaa MIO'p meeqqanik inersimasunillu, meeqqat inuunerminni atugaannik, oqaloqateqarlunilu sammisaqartitsisarsimanagera illoqarfinni nunaqarfinnilu 33-imi ukiut 2015-2018 ingerlanerini.

Meeqqat Siunnersuisoqatigiit aammattaq Meeqqat Siunnersuisoqatigiivisa aaqqissugaannik aaliangersimasunik qulequtalinnik ataatsimiiitsisarsimavoq, ilaatigut nalunaarusiortarpeq ilaqutariinnullu inatsiseqarneq pillugit. Meeqqat ikiorserneqarnissaminut pisinnaatitaaffiat kiisalu inuunerinnermut uteqqinnissaat (FN-artikel 39) pillugu, Meeqqat Siunnersuisoqatigiivisa oqallisigisimavaat meeqqat inuusuttullu, inunnik isumaginnittoqarfimmi nalunaarsorsimangitsut ikiorserneqarnissaminut pisinnaatitaaffiisa ajornartorsiutaanerat. Ataatsimut isigalugu kisitsisit nalunaarsorneqangitsut amerlasoorujussuupput, tamannalu kinguneqarpoq meeqqat inunnik isumaginnittoqarfinni nalunaarsorneqangitsut takunngitsoorneqartarnerinik, taamaalillutillu ikiorserneqartanninnerinik. Meeqqat Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnermini kingullermi Meeqqat Siunnersuisoqatigiivisa sammisimasaat nalilersorsimavaat, kiisalu Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat Siunnersuisoqatigiit pillugit inatsit.

Meeqqat Siunnersuisoqatigiit, ukiut ingerlanerini Meeqqat Illersuisuata oqaaseqataanut tusarniaarnernullu akissutinut, immersueqataasarsimavoq.

BØRNERÅDETS BERETNING OVER VIRKE I 2018

Børnerådet udarbejder hvert år en skriftlig beretning over Børnerådets virksomhed. Beretningen kan læses nedenfor. Børnerådet holdt i 2018 fire lovpligtige møder samt interessentmøde.

På Børnerådets første møde i 2018 vedtoges MIO's strategi for årene 2018-2021. Udover MIO's lovbundne opgaver beskriver strategien 10 overordnede fokus- og indsatsområder for årene 2018-2021. MIO's strategi er præget af den dialog og de aktiviteter, som MIO har haft med børn og voksne i 33 byer og bygder om børns levevilkår i årene 2015-2018.

Børnerådet har derudover afholdt tematiserede Børnerådsmøder med oplæg om blandt andet underretninger og lovgivning i forhold til familier. I forhold til barnets ret til hjælp og resocialisering (FN-artikel 39), har Børnerådet drøftet en generel problemstilling om retten til hjælp for de børn og unge, som ikke figurerer i socialsagerne. Der er generelt store mørketal, hvilket betyder, at børn, der ikke er registreret i det sociale system, overses og derfor ikke får hjælp. På Børnerådets sidste møde evaluerede Børnerådet sine aktiviteter og loven om Børnetalsmand og Børneråd.

Børnerådet har året igennem bidraget med input Børnetalsmandens løbende italesættelser samt til hørings svar.

MIO-P SULINIUTAI

2018-imi MIO meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu suliniuteqartarpoq kiisalu suliniuteqarnnut arlalinnut ilaasarluni. Immikkoortumi matumani suliniutit taakku ilaat nassuiarneqarput.

NAALAKKERSUINIKKUT ATAQATIGIISSAARISOQATIGIINNUT SAQQUMMIUSSINEQ

Januarimi Meeqqat Illersuisuat Aviåja Egede Lynge naalakkersuinikkut ataqatigiisaaresoqatigiinnut saqqummiivoq. Nunami tamarmi borgmesterit kiisalu Naalakkersuisut ataqatigiisaaresoqatigiit ataatsimiinneranni peqataapput. Meeqqat Illersuisuata Aviåjap Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu inuunermi atugarisaat pillugit killiffik, suliassaqarfiit akimorlugit suleqatigiinnissamat tamatumingalu ataqatigiisaaarinnermut siunnersuut saqqummiuppa.

Ataatsimiinneq soqutiginniffiulluarpoq oqalliffiulluarlunilu.

QEQQATA KOMMUNIANI SULEQATIGIISITAT AAMMA MEEQQANUT AMBASSADØRI

2017-imi Qeqqata Kommunianut MIO-p angalanerata kingorna, Qeqqata Kommunia februar 2018-imi kommunimut MIO-p innersuussutai pillugit isumasioqatigiinnermik ingerlatsivoq. Isumasioqatigiinnermut atatillugu MIO peqataavoq, Qeqqatalu Kommuniata borgmesteria meeqqanut ambassadørit toqqarlugu, meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffii pillugit sulineranut nersorlugu.

MIO'S AKTIVITETER

I 2018 har MIO afholdt og deltaget i en hel del aktiviteter for og med børn, unge og voksne. Dette afsnit beskriver en del af disse aktiviteter.

FREMLÆGGELSE FOR POLITISK KOORDINATIONSGRUPPE

I januar fremlagde Børnetalsmand Aviåja Egede Lynge for den politiske koordinationsgruppe. Borgmestre fra hele landet samt Naalakkersuisut deltog på koordinationsgruppemødet. Børnetalsmand Aviåja fremlagde status for børn og unges levevilkår i Grønland, forslag til tværfagligt samarbejde samt koordination heraf.

Der var god interesse og aktiv debat på mødet.

ARBEJDSGRUPPE OG BØRNEAMBASSADØR I QEQQATA KOMMUNIA

Efter MIO's rejse til Qeqqata kommunia i 2017, afholdte Qeqqata Kommunia i februar 2018 et seminar omhandlende MIO's anbefalinger til kommunen. I forbindelse med seminaret deltog MIO og udpegede Qeqqata Kommunias borgmester Malik Berthelsen som børneambassadør, som en anerkendelse for hans arbejde for børn og unges rettigheder.

QAANAAMUT ANGALANEQ

6.-11. junimi MIO Qaanaamiippoq meeqqat inuusuttullu inuunermi atugarisaat pillugit meeqqat, inuusuttut inersimasullu oqaloqatigiartorlugit. Angalanerup takutippaa, Qaanaami inuiaqatigiinni nukittuunik pingaartitaqartuni meerrapassuit inuunermi sapiissuseqarlutik peroriartortut. Najukkami nukittoorujussuarnik iluaqutissaqarput, artornartorsiortunut inuunermik kivitseqataasunik. Aammali angalanerup takutippaa, Qaanaami meeqqanik atugarliortoqartoq, ikiorneqarnissamik tapersersorneqarnissamillu pisinnaatitaaffigisaminnik pissarsineq ajortunik.

MIO Qaanaami tamarmi innunik inussiarnersunik, soqutiginnittunik suleqataajumasunillu naapitsivoq. Qaanaarmiuat meeqqanut inuusuttunullu qanoq ilior-toqarsinnaanerani MIO-mut oqaaserpassuarnik innersuussuterpasuarnillu tunniussipput. MIO-p neriuutigaa kissaatigalugulu oqartussaasut akisussaa-suusut – Qaanaarmiuat namminneq innersuussutaat aallaavigalugit – Qaanaami meeqqat ilaqutariillu sanngiitsumik inissisimasut ikiussagaat.

Pissutsit innersuussutillu tamarmik MIO-p angalanermi nalunaarusiaani nas-suarneqarput, uani nassaarineqarsinnaavoq: www.mio.gl

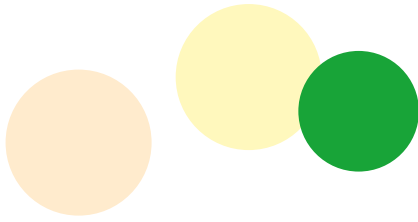
REJSE TIL QAANAQ

Fra den 6.-11. juni var MIO i Qaanaaq for at tale med børn, unge og voksne om børn og unges levevilkår. Rejsen viste, at mange børn i Qaanaaq vokser op med livsmod og i et samfund med stærke værdier. Der er meget stærke ressourcer lokalt, som løfter livet for dem, der har det svært. Rejsen viste dog også, at Qaanaaq har udsatte børn, som ikke får den hjælp og støtte, de har ret til.

MIO blev overalt mødt af imødekommende, interesserede og samarbejdsvillige mennesker i Qaanaaq. Qaanaarmiuat gav MIO mange ord og anbefalinger med, til hvad der kunne gøres for børn og unge. Det er MIO's håb og ønske, at de ansvarlige myndigheder – med udgangspunkt i Qaanaarmiuts egne anbefalinger - hjælper de sårbare børn og familier der er i Qaanaaq.

Alle forhold og anbefalinger er beskrevet i MIO's rejserapport, som kan findes på www.mio.gl

PISINNAATITAAFFIIT PILLUGIT TV-KKUT AALLAKAATITASSIAT

2018-imi MIO TV-kkut aallakaatitassianik arlalinnik Mudi TV suleqatigalugu suliarineqartunik saqqummiussivoq.

Aallakaatitassiat kalaallisuujuupput, qallunaatut allannilersorneqarlutik. Aallakaatitassiani pineqarput:

1. Aallakaatitassanut ilisarititsineq – Aallakaatitassiat soq suliarineqarpat, aallakaatitassiallu kikkunnut saaffiginnippat. MIO soq qanorlu pinggorpa? MIO sularisarpa? Pisinnaatitaaffiit suunuku?
2. Tunngaviumik pisinnaatitaaffiit kiisalu toqqissisimalluni meeraanissamut pisinnaatitaaffik
3. Illersorneqarnissamut pisinnaatitaaffik
4. Ikiuineq akisussaaffillu
5. Illerpiaasinnaavutit
6. Pingartitavut
7. Killissagut nukittuffigullu
8. Sunngiffik, innarluuteqarneq kiisalu aallakaatitassianik eqikkaaneq

Aallakaatitassiat taakku 8-t KNR TV-kkut aallakaatinneqarput. Aallakaatitassiaq siulleq 1. november 2018-imi aallakaatinneqarpoq, aallakaatitassiarlu kingulleq 2019-ip aallartinnerani aallakaatinneqarluni.

Aallakaatitassiat NunaFonden, Brugseni Nuuk aamma Namminersorlutik Oqartussat Tips aamma Lottomit aningaasaliissutaat pulje C suleqatigalugit pilersinneqarput.

TV PROGRAMMER OM RETTIGHEDER

I 2018 lancerede MIO en række TV programmer udarbejdet i samarbejde med Mudi TV.

Programmerne foregik på grønlandsk og tekstes til dansk. Programmerne omhandlede:

1. Introduktion til udsendelserne – Hvorfor laves udsendelserne og hvem er udsendelserne rettet til. Hvorfor og hvordan blev MIO til? Hvad laver MIO? Hvad er rettigheder?
2. De grundlæggende rettigheder samt retten til en tryk barndom
3. Retten til beskyttelse
4. Hjælp og ansvar
5. Du må være lige som du er
6. Vores værdier
7. Vores grænser og styrker
8. Fritid, handicap og opsamling af udsendelserne

De 8 programmer blev sendt på KNR TV. Første program blev sendt den 1. november 2018 og sidste program blev sendt i starten af 2019.

Programmerne er blevet til i samarbejde med NunaFonden, Brugseni Nuuk og Selvstyrets Tips og Lottomidler pulje C.

NunaFonden

Brugseni

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

INATSIARTUT OMBUDSMANDIANNIK SULEQATEQARNEQ

Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnik takusaalluni pu-laartarnernut atatillugu MIO-p Inatsisartut Ombudsmandiat suleqatigaa. 2018-imi MIO Tasiilami Nuummilu PITU-mi nakkutilliinermi peqataavoq.

KILLILIISA PILLUGU MALINNAATITAASUT ATAATSIMIINNERAT

Kinguaassiutigut atonerluineq pillugu suliniummik, Killiliisa sulinermut malinnaatitaasuni MIO peqataavoq. Killiisa 20. august 2018-imi saqqummiun-neqarpoq.

Periusissiaq uani nassaarineqarsinnaavoq: www.naalakkersuit.gl

MEEQQANUT AMBASSADØRINIK TOQQAANERIT

2018-imi MIO-p inuit marluk meeqqanut ambassadøritut toqqarpai. Qeq-qata Kommuniani borgmesteri, kiisalu piniartog aalisartorlu Toku Oshima marluullutik najukkaminni inuiaqatigiinni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit ambassadøritut toqqarneqarput. Marluullutik meeqqat pisinnaatitaaffiinik piviusunngortitsiniarlutik annertuumik pimoorussisuupput suliaqartuullutillu.

SAMARBEJDE MED OMBUDSMANDEN FOR INATSIARTUT

MIO samarbejder med Ombudsmanden for Inatsisartut i for-bindelse med inspektion på døgninstitutioner i Grønland. MIO deltog i 2018 ved tilsyn på PITU i Tasiilaq og i Nuuk.

FØLGEGRUPPEMØDE OM KILLILIISA

MIO har deltaget og deltager fortsat i følgegruppen for arbej-det med overgrebspakken Killiliisa. Killiisa blev lanceret 20. august 2018.

Strategien kan findes på www.naalakkersuit.gl

UDNÆVNELSE AF BØRNEAMBASSADØRER

I 2018 udnævnte MIO to personer som børneambassadører. Borgmester i Qeqqata Kommunian og fanger- og fisker Toku Oshima blev begge udnævnt som ambassadører for børns rettigheder i deres lokalsamfund. Begge har udvist og udviser stort engagement og arbejde for at realisere børns ret-tigheder.

NUNANI AVANNARLERNI MEEQQAT OMBUDSNMANDIINIK SULEQATEQARNEQ

MIO maj 2018-imi Nunani avannarlerni Meeqqat Ombudsmandiisa illersuisalu suleqatigiiffianni peqataavoq. Ataatsimiinneq Stockholmimi ingerlanneqarpoq nunat avannarliit tamarmik peqataaffigisaannik – Danmark, Norge, Åland, Sverige, Finland, Island, Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat. Ataatsimiinnermi ilaatigut sammineqarput tarnikkut nappaatit, Meeqqat pillugit Ataatsimiititaliarsuamut nalunaarusiortarneq, inuusuttut atugarissaarnerat il.il. Nunat tamarmik, Kalaallit Nunaat ilanngullugu, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sulinermut killiffimmik saqqummiussipput.

NBK-MI PAASISIMASALLIT OQALLITSINNEQARNERANNI PEQATAANEQ

Septemberimi Meeqqat Illersuisuat Aviâja paasisimasallit oqallitsinneqarneranni peqataavoq, meeqqat atugarissaarnerat pillugu nunani avannarlerni ataatsimeersuarneq (The Nordic Congress on Child Welfare) Islandimi ingerlanneqartoq, tassanilu peqataapput nunani avannarlerni meeqqat ombudsmandii. paasisimasallit oqallitsinnerani meeqqat nakuusernertut atornerluinernullu illersorneqarnissamut pisinnaatitaaffiannut tunngavoq.

SAMARBEJDE MED DE NORDISKE BØRNEOMBUDSMÆND

MIO deltog i maj 2018 i samarbejdsforum for Nordiske Børneombudsmand og talsmænd. Mødet blev afholdt i Stockholm med deltagelse fra hele Norden – Danmark, Norge, Åland, Sverige, Finland, Island, Færøerne og Grønland. Mødet omhandlede bl.a. psykisk sygdom, afrapportering til Børnekomitéen, unges trivsel m.m. Alle lande, inklusiv Grønland, fremlagde en status for arbejdet med børns rettigheder.

DELTAGELSE I PANELDEBAT NBK

I september deltog Børnetalsmand Aviâja i en paneldebat, sammen med de nordiske børneombudsmand, på den nordiske kongres om børns velfærd (The Nordic Congress on Child Welfare) afholdt på Island. Paneldebatten handlede om børns ret til at blive beskyttet mod vold og misbrug.

MIO-P NERSORNAASIUTTAGAA 2018

MIO ukiut tamaasa 20. november Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit lsumaqatigiissutaa ullorsioraangat, inuit imaluunniit kattuffiit, meeqqanut taakkulu pisinnaatitaaffii pillugit – atukkani imaannaangitsuni – immikkut suliaqartunut malunnartitsisarpoq.

MIO-p nersornaasiuttagaa 20.000 kr.-it, NunaFonden-imit aningaasaler-sorneqartut, 2018-imi uunga tunniunneqarput: Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Meeqqanut Immikkoortortaq.

MIO-p nersornaasiuttagaa meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit kusanartumik nersortariaqartumillu sulinermut nersorinninneruvoq. Piumassuseq nutaali-lorlunilu eqqarsarseq, sulinermi atukkat ajornakusoorluartut. Matumani meeqqanut immikkoortortap pingaartumik, meeraaqqat atugaannik pitsanngorsaaniarlutik suliaqarneranut, MIO kajumissaaseerusussimavoq.

MIO-p NunaFonden aningaasaliinerannut qujassuteqarfigaat, ukiut tamaasa Kalaallit Nunaanni ilungersuussilluartunut annertuumik allanngueqataasarpoq.

MIO PRISEN 2018

MIO sætter hvert år den 20. november på årsdagen for FN's Børnekonvention, fokus på personer eller organisationer, som gør en særlig indsats for børn og deres rettigheder – ofte under svære vilkår.

MIO prisen på 20.000 kr., som er sponsoreret af NunaFonden, gik i 2018 til: Børneafdelingen på Dronnings Ingrid's Hospital.

MIO-prisen er en anerkendelse for et flot og beundringsværdigt arbejde for børns rettigheder. Engagement og nytænkning, trods vanskelige arbejdsvilkår. Her er det specielt børneafdelingens indsats for, at forbedre vilkårene for de små børn, som MIO gerne vil give en opmuntring til.

MIO takker NunaFonden for deres sponsorat, som hvert år gør en stor forskel for ildsjæle i Grønland.

MEEQQAT ILLERSUISUATA AAQISSUUSSINERNUT QAAQUSAANERI

Meeqqat Illersuisuat Aviåja Egede Lynge Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiit kiisalu inuunermi atugaannut atatillugu saqqummiussinernut, eqqartuinnernut oqallinnernullu sulilinnik qaaqussissutinik tigusaqartarpoq. Qaaqussissutit ulluunerani paaqqinnittarfinniit, atuarfinniit, Namminer-sorlutillu Oqartussat naalakkersuisoqarfiini immikkoortortaneersuusarput. Aammali politikikkut partiineersuusarlutik, aningaasaateqarfinneersuusarlutik – matumunnga ilaallutik kunngikkormiut aningaasaateqarfiutaat – kiisalu suliaasaqarfiit allat meeqqat inuusuttullu atugaat pillugit suliaqartut. Ajoraluartumik sulisut ikinnerat kiisalu MIO-mi suliaarsaqaqarqeq pisutugalugit Meeqqat Illersuisuat aamma MIO periarfissaqartuaannangilaq, saqqummiussinernut oqalugiarnernullu takkutissalluni.

Meeqqat Illersuisuata qujassutigaa Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit annertuumik soqutiginnittoqarlunilu tapersersuisoqarnera kisaatigalugulu, ukiuni aggersuni taama tapersersuisoqartigiinnassasoq.

MEEQQANUT ILLERSUISOQARTITSISARNEQ NAJORTI

2018-imi MIO Najortimut ilinniarnermut atatillugu siunnersuisartutut ingerlaannarpoq. Meeqqanut illersuisoqartitsisarnermik Najortimik tamakkiisumik ingerlatsineq maanna Foreningen Grønlandske Børn-imi inissisimavoq.

Meeqqat tapersersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu meeqqat Najorteqarnissamat pisinnaatitaaffeqarput. Kalaallit Nunaanni meeqqat tamarmik ullumikkut Najorteqarnissamat periarfissaqarput.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aamma Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat inatsisit malillugit isumaginnikkut meeqqanut Najortissanik ilinniartitsinissamat atatillugu suleqatigiillernikuupput. Ilinniagaq nutaajuvoq maannalu meeqqanut illersuisoqartitsisarneq atuutereersoq Najorti tapersersussallugu.

MIO-p Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat ukiunut qaangiuttunut qutsavigaa, siunissamilu suleqatigiilluannarnissaq qilanaarlugu.

BØRNETALSMANDENS INVITATIONER TIL ARRANGEMENTER

Børnetalsmand Aviåja Egede Lynge modtager fortsat adskillelige invitationer til fremlæggelse, drøftelse og debat i forhold til børns rettigheder og levevilkår i Grønland. Invitationer kommer fra daginstitutioner, skoler, døgninstitutioner og afdelinger i Selvstyrets departementer. Men også fra politiske partier, fonde – her iblandt de kongelige fonde – samt andre instanser, hvor der arbejdes for børn og unges vilkår. Desværre har Børnetalsmanden og MIO ikke altid mulighed for, at stille op til fremlæggelser og oplæg grundet de få ansatte og mange opgaver der er i MIO.

Børnetalsmanden takker for den store interesse og opbakning der er for børns rettigheder i Grønland og håber, at opbakning ligeså står opbakning i de kommende år.

BØRNEBISIDDERKORPSET NAJORTI

I 2018 fortsatte MIO som sparringspartner i forhold til uddannelsesforløbet for Najorti. Den fulde drift af børnebisidderkorpset Najorti er nu placeret ved Foreningen Grønlandske Børn.

Børn har ret til bisiddere i henhold til Inatsisartutlov om støtte til børn. Alle børn i Grønland har i dag mulighed for, at få adgang til bisidning.

Socialstyrelsen og Foreningen Grønlandske børn har indgået et samarbejde i forhold til at uddanne socialfaglige børnebisiddere efter lovgivningen. Uddannelsen er ny og kommer til at understøtte den allerede eksisterende børnebisidderordning Najorti.

MIO takker Foreningen Grønlandske Børn for det forgangne år og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

SMS-IKKUT SIUNNERSUISARNEQ 1899

SMS-ikkut siunnersuisarneq 1899 maanna Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersimasumik aningaasalersorneqalerpoq. SMS-ikkut siunnersuisarnermik ingerlatsineq 2018-ip naanissaata tungaanut MIO-mit tigummi-neqarnikuvoq.

2019-imit siunnersuisarneq siunnersuisarnernut allanut atuutereersunut kattunneqarpoq. SMS 1899 maanna innuttaasunut tamanut, inersimasunut meeqqanullu SMS-ikkut siunnersuisarfittut atulerpoq. Soorlu oqarasuaatik-kut siunnersuisarfiit atoreersut maanna Tusaannga-mut oqarasuaat 801180 kattunneqartut, kiisalu SMS-ikkut siunnersuisarnertut innuttaasunit tamanit atorpeqarsinnaalluni.

MIO-p nuannaarutigaa, suliamut tassunga taama annertutigisumut peqataasimanini, maanna aningaasanut inatsimmi aalajangersimasumik ilaasumut tamanullu atorpeqarsinnaasumut. MIO-p SMS-ikkut siunnersuisartut pikkorissut pimoorussisullu tamaasa qutsavigerusuppai, ukiut ingerlanerini MIO-mi suleqataasimasut. Suliassinnut qujanarsuaq. Ilisseqanngippat iluatsissimanaviangikkaluarpoq. Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiinik tapersersuiniarlusi piffissamut atorsimasassinnut tapersersuinissinnullu qujanaq.

2018-imi meeqqat inuusuttullu 903-t SMS-ikkut siunnersuisarfimmut saaffignipput. 2018-imi MIO-p IT-kkut aqqissuussineq taarserpaa, tamatum kinguneraa, 2018-imi ukiakkut meeqqat saaffigninnittut nalunaarsorneqannginnerat, tamanna isumaqarpoq, 2018-imi meeqqat saaffignissimasut amerlanerusinnaammata.

Saaffigninnermut pissutaasartut suli amerlasarput assigiinngittarlutillu, ilaatigullu pimmatiginnittarnermut, kinguaassiutitigut innarliinnermut, imminut toqunnissamik eqqarsaateqarnermut, atornerluisuunermit kiisalu angerlarsimaffimmi inuunermi ajornartorsuteqarnermut tunngasarlutik.

SMS RÅDGIVNING 1899

SMS rådgivningen 1899 er nu fast finansieret af Selvstyret. Driften af SMS rådgivningen har frem til slutningen af 2018 været varetaget af MIO.

Fra 2019 blev rådgivningen sammenlagt med andre eksisterende rådgivninger. SMS 1899 fungerer nu som SMS rådgivning for alle borgere, voksne som børn. Ligesom de eksisterende telefonrådgivninger er blevet sammenlagt til Tusaannga tlf. 801180 og er ligesom SMS rådgivningen tilgængelig for alle borgere.

MIO er glad for, at have været en del af dette store projekt, der nu er en fast del af finansloven og nu tilgængelig for alle. MIO takker alle de dygtige og engagerede SMS-rådgivere, der gennem årene har været en del af MIO's team. Tusinde tak for Jeres arbejde. Uden Jer var det ikke lykkedes. Tak for al Jeres tid og opbakning for at støtte børn og unges rettigheder i Grønland.

I 2018 henvendte der sig 903 børn og unge til SMS rådgivningen. I 2018 skiftede MIO IT system hvilket bevirkede, at antallet af børn der henvendte sig i efteråret 2018 ikke er blevet registreret, hvilket betyder, at antallet af børn der har henvendt sig i 2018 kan være højere.

Henvendelsesårsagerne var fortsat mange og forskellige, og omhandlede bl.a. mobning, seksuelle overgreb, selvmordstanker, misbrug og sociale problemer i hjemmet.

INNUTTAASUT SAAFFIGINNISSUTAAT

2018-imi innuttaasut 504-t MIO-mut saaffiginnipput. Saaffiginnissutit meeqqat pisinnaatitaaffiinut, angerlarsimaffiup avataani inissiinernut, avinnernut, angajoqqaatut oqartussaaffimmut, meeqqanut naapertuilluannngitsuliorfigineqartunut imaluunniit nakuuserfigineqartunut, ilinniarnernut, atornerluisuuner-mik ajornartorsiuteqarnernut allarpassuarnullu pissutsinut assigiinngitsunut tunngapput.

MIO-p innuttaasut saaffiginnissutaannik suliassaqarfik nalunaarusiami *Soriarsinnaajunnaarneq oqariartuutinngoraangat* nassuiarpaa, taanna MIO-p nit-tartagaani nassaarineqarsinnaavoq.

Nalunaarusiaq 2019-imi saqqummiunneqartoq, uani nassaarineqarsinnaavoq: www.mio.gl

BORGERHENVENDELSER

I 2018 henvendte der sig 504 borgere til MIO. Henvendelserne omhandlede forskellige forhold omhandlende børns rettigheder, anbringelser uden for hjemmet, skilsmisser, forældremyndighed, børn der er udsættes for overgreb eller vold, uddannelse, misbrugsproblematikker og meget andet.

MIO har beskrevet området for borgerhenvendelser i en rapport *Når magtesløsheden taler*, som kan findes på MIO's hjemmeside.

Rapporten der blev udgivet i 2019, kan findes på www.mio.gl

MIO-P QAANAAMI MEEQQANUT SULINIUT TAPERSERSORPAA

Polar Seafoodip, VisioBox-ip aamma Toku Oshimap, tassani ilaatigut meeqqanik mersoqateqartarluni suleqatigiillutik Qaanaami meeqqanut suliniutaannik pilersitsinissamut MIO ikiuutaavoq. Aningaasaliiffiqineqarnikkut Toku Oshimap suliniutini annertusarsinnaavaa, soorlu piniarnermi aalisarnermilu sammisassanik amerlanerusunik imaqaalersillugu.

MIO STØTTER BØRNEPROJEKT I QAANAAG

MIO har hjulpet med at etablere et samarbejdsprojekt mellem Polar SeaFood, VisioBox og Toku Oshimas børneprojekt i Qaanaaq, hvor hun bl.a. syer med børnene. Med et sponsorat kan Toku Oshima udvide sit projekt til at indebære flere aktiviteter såsom fangst og fiskeri.

Kikkut MIO-mut saaffiginnissinnaappat?

MIO-p inatsisitigut tunngavia naapertorlugu Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 22. november 2011-meersumi § 8 Imm. 2. Meeqqat Illersuisuat:

- 1) Meeqqat pisinnaatitaaffii naammagittaalliuuteqarsinnaanerilu pillugit meeqqanut siunnersuillunilu ilitsersuisassaaq.
- 2) Meeqqat atugaat aamma meeqqat pisinnaatitaaffii naammagittaalliuuteqarsinnaanerilu pillugit apeqqutinut tunngassuteqartunik, pisortatigut oqartussanut, pisortat namminersortullu suliffiitut kiisalu kattuffinnut peqatigiiffinnullu il.il. siunnersuillunilu ilitsersuisassaaq.

MIO Kalaallit Nunaanni tamarmit meeqqanit inersimasunillu innuttaasunit saaffiginnissutinik pisarpoq, mailikkut, oqarasuaatikkut, inuit attaveqatigiittarfiisigut kiisalu aqqusinermit toqqaannartumik. Siunnersuinerit ilitsersuinerillu neqeroorutigisinnaasagut, kiisalu uatsinni killigittat pillugit atuarsinnaavutit uani:

www.mio.gl

Hvem kan henvende sig til MIO?

I henhold til MIO's lovgrundlag Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd § 8. Stk. 2. skal Børnetalsmanden:

- 1) Yde råd og vejledning til børn om børns rettigheder og klageadgang.
- 2) Yde råd og vejledning til offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner samt organisationer og foreninger m.v. og privatpersoner om spørgsmål, der vedrører børns vilkår og børns rettigheder og klageadgang.

MIO får borgerhenvendelser fra børn og voksne fra hele Grønland, både over mail, telefon, sociale medier og direkte fra gaden. Du kan læse mere om hvilken form for råd og vejledning vi kan tilbyde, og hvilke begrænsninger vi har, på www.mio.gl

MIO-P SAQQUMMERSITAI

2018-imi MIO ataatsimik atuakkiopq, arlalinnik nalunaarusiorluni kiisalu merchandisenik arlalinnik, ass. plakatinik aamma postkortinik saqqummersitsilluni.

MIO-p saqqummersitai MIO-p nittartagaani www.mio.gl hassaarineqarsinnaapput imaluunniit MIO-mut piniarneqarsinnaallutik.

MEEQQANIK PERORSAANERMI KILLILIISARNEQ

Atuagaq una angajoqqaanut meeqqanillu isumassuisunut, meeqqanik perorsaasunut saaffignippoq, killiliisarnemullu atatillugu isumassarsiorfittut atorineqarsinnaalluni. Meeqqap killilernerqarnissani pisinnaatitaaffigaa, tamatumalu eqquutsinneqarnissaanut angajoqqaat akisussaasuupput.

Atuagaq Royal Arctic suleqatigalugu saqqummersinneqarpoq.

MIO'S UDGIVELSER

MIO har i 2018 lavet en enkelt bog, flere rapporter og en del merchandise fx i form af plakater og postkort.

MIO's udgivelser kan findes på MIO's hjemmeside www.mio.gl eller rekvireres ved MIO.

GRÆNSESÆTNING I BØRNEOPDRAGELSE

Denne håndbog er rettet til forældre og børnenes omsorgspersoner, der opdrager børn, og kan bruges som inspiration i forhold til grænsesætning. Barnet har ret til at få sat grænser, og voksne har ansvaret for, at denne ret bliver opfyldt.

Bogen er blevet til i samarbejde med Royal Arctic.

PERORSAANEQ PILLUGU ISIGINNAAGASSIAARAQ

MIO 2018-imi isiginnaagassiaaqqamik naannerusumik killillisarnermut kii-salu meeqqap perorsarneqarnissamut pisinnaatitaaffianut tunngasumik saqqummersitsisvoq. Isiginnaagassiaaraq Youtubekkut isiginnaarneqarsinnaavoq: <https://www.youtube.com/watch?v=Zmpa8hfg9-o>.

PLAKATI: ILLERPIAASINNAAVUTIT

MIO meeqqanut inersimasunullu inunnik tamanik, ammip qalipaataa, sui-aassuseq, atoqateqartarnikkut qanoq inissisimaneq, oqaatsit, isikkoq, politikkikkut isummertariaaseq, innarluuteqarneq imaluunniit suminngaanneerfik apequtaatinnaq ataqinninnissamik kajumissaarisumik saqqummersitsisvoq.

Plakati uani aaneqarsinnaavoq: www.mio.gl imaluunniit MIO-mut piniarneqarsinnaalluni.

FILMKLIP OM OPDRAGELSE

MIO lancerede i 2018 et kortere filmklip omhandlende grænsesætning og barnets ret til opdragelse. Filmklippet kan ses på Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=Zmpa8hfg9-o>.

PLAKAT: DU MÅ VÆRE PRÆCIS SOM DU ER

MIO har udgivet plakat til børn og voksne med en opfordring om at respektere alle mennesker, uanset race, køn, seksualitet, sprog, udseende, politisk holdning, handicap eller oprindelse.

Plakaten kan hentes på www.mio.gl eller rekvireres ved MIO.

Maani illerpiaasinnaavutit

Her må du være præcis som du er

Maani inuit tamarmik inuiaassutimikkut, sui-aassutsikkut, seksualitiitikkut, kinaassutsikkut, upperisakkut, oqaatsifigut, isikkutifigut, innuttaassuseqarnikkut, politikkikkut isummat, innarluuteqarnikkut imalt. allatigut qanoq ittuuneri apequtaatinnaq ataqqivagut.

Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaat - Artikel 2

Her respekterer vi alle personer uanset race, køn, seksualitet, identitet, religion, sprog, udseende, baggrund, politisk holdning, handicap, etnisk eller social oprindelse og lign.

Børnekonventionen - Artikel 2

www.mio.gl

MEEQQANIK INUUSUTTUNILLU PEQATAATSINEQ, QANOQ AAMMA SOOQ

MIO-p Thomas Trier Hansen suleqatigalugu ilanngutassiamik suliaqarpoq, Meeqqat Illersuisuata aamma MIO-p piginnaatitaaffinnik piginnittunik pingaarnerpaanik, meeqqanik inuusuttunillu peqataatsiniarlutik sulineranik erseqqissaasussamik. Ilanngutassiaq MIO-p suleriaasianik nassuiaanisaaq, kiisalu meeqqat inuusuttullu sullinneqarneranni innuttaasunik peqataatsinissamik kissaateqartunut allanut taassuma periarfissiinissaa siunertaralugu suliarineqarpoq.

2015-2018-IMI MIO-P SULIAANUT NALUNAARUSIAQ

2018-imi Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaanik atulersitsinermini ukiut 25-t nalliussivai.

Tamanna ullumikkut Kalaallit Nunaanni meeqqat atugaanik ataatsimut isiginninnermik takutitsinissamat periarfissiivoq. Nalunaarusiap *Meeqqat Pisinnaatitaaffiniinik Sullissiviup MIO-p suliaq 2015-2018* taamaattumik imarai meeqqat inersimasullu misilittagai oqaluttuaallu, ukiuni 2015-2018 meeqqat atugarisaannik MIO-mut oqaluttuarsimasut.

Nalunaarusiaq uani nassaarineqarsinnaavoq: www.mio.gl

INDDRAGELSE AF BØRN OG UNGE, HVORDAN OG HVORFOR

MIO har i samarbejde med Thomas Trier Hansen fået udarbejdet en artikel, som søger at kortlægge Børnetalsmandens og MIO's arbejde med at inddrage de primære rettighedshavere, børnene og de unge. Artiklen er lavet med henblik på at redegøre for MIO's arbejdsmetode og de muligheder, der ligger i denne for andre der ønsker, at inddrage befolkningen i arbejdet på børne- og ungeområdet.

RAPPORT OVER MIO'S ARBEJDE FRA 2015-2018

I 2018 var det 25 år siden Grønland tiltrådte FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

Det gav en anledning til at skabe et overblik over børns vilkår som de ser ud i dagens Grønland. Rapporten *Børnerettighedsinstitutionen MIO's arbejde i 2015-2018* indeholder derfor erfaringer og fortællinger fra børn og voksne, som har berettet om børns vilkår til MIO i årene 2015-2018.

Rapporten kan findes på www.mio.gl

”Eqqaamasama ilagaat arfninngornerit ilaanni, uanga qatanngutikka anaanagalu innaratta, taanna (ataataa) kamattorujussuulluni oqaatsinik kusanaatsunik oqalummat. Anaanaga toqunnarlugu kingornalu imminornarluni. Tamaanga killippunga naak suli allagassaqaraluaqalunga”

”Meeqqat ikiussagaanni angajoqqaat aamma ikiorneqartari-aqarput”.

”En af de ting, jeg husker er en lørdag, da jeg, mine søskende og min mor gik i seng, hvor han (faren) var rigtig gal og sagde nogle meget grimme ting. At han ville slå min mor ihjel og bagefter begå selvmord. Jeg stopper her, jeg har ellers meget mere at skrive om”.

”Hvis man skal hjælpe børnene, skal man også hjælpe forældrene”.

MIO-P TAKOQQUSAARUTAI

MIO Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiinik illersuigaangami, MIO meeqqanut, inuusuttunut kiisalu inersimasunut sumininnguanik nassartarpoq, meeqqat pisinnaatitaaffiinik ilisimasaqarnermik siammarterinissamut tapersersortaasunik. Meeqqanut minnerpaanut MIO bamsiaqqanik, pullattakkanik kiisalu nipitittakkanik MIO-p ilisarnaataanik ilisarnaatilinnik tunniussisarpoq. Meeqqanut annerusunut inuusuttunullu MIO qungasequtinik (halsedisser) meeqqanik perorsaanermini inuiaqatigiit ataatsimut pingaartitaanik allannertalinnik pilersitsisimavoq. MIO-p takoqqusaarutit tunniuttagaasa amerlanerpaartaa aningaasaliisartut assigiingitsut suleqatigalugit pilersinneqartarput.

MIO MERCHANDISE

Når MIO advokerer for børns rettigheder rundt i Grønland, har MIO ofte en lille ting med til børn og unge samt voksne, der støtter op om udbredelsen af kendskabet til børns rettigheder. Til de mindste børn har MIO små bamser, balloner og klistermærker med MIO's logo på. Til de større børn og unge har MIO fået produceret halsedisser (necktubes) med påtryk af befolkningens fælles værdier i børneopdragelse. En stor del af MIO's merchandise bliver til i samarbejde med forskellige sponsorer.

MIO-P NAATSORSUUTAI

2018-imi MIO-mut aningaasaliissutit 6.128. mio. kr.-iupput, taakkunannga 400.000 kr.-it toqqaannartumik SMS-ikkut siunnersuisarnermut 1899-imut atorneqarput.

2018-imi MIO – suliat nassuiarneqartut saniatigut – misissuinerit anner-tuunik marlunnik aallartisaavoq VIVE, Atugarissaarneq pillugu nuna tamak-kerlugu ilisimatusarnermik misissueqqissaarnermillu sullissivik suleqati-galugu. Aningaasat misissuinerit aallartisaarnermut atorneqartut aningaa-sat MIO-p *kontoaneereersuupput*. Aningaasat taakku taamaasillutik naat-sorsuutitigut ukiumut 2018-imut amigartoorutitit ersissapput.

Misissuinerit ilaatigut sponsorinit aamma ukiumi naatsorsuusiortiusumi 2017-imi aningaasanit sipaarneqartunit aningaasanit aallartisarneqarput. Misissuinerit 2020-p tungaanut ingerlassapput.

SMS-ikkut siunnersuisarneq 1899 2018-ip naanerani lsumaginninnermik Aqutsisoqarfimmut tunniunneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu 160.000 kr.-it MIO-p *kontoiniittut*, SMS-ikkut siunnersuisarnermut nuunneqarput. Taamaasillutik aningaasat taakku ukiumut 2018-imut amigartoorutitit aamma ersissallutik.

Suli innersuussutiginarpoq, MIO-p ukiuni naatsorsuusiortiusuni siulliit aningaasat sipaarneqartunit imaluunniit kontomiittuutit atorsinnaassagaat amigartoorutitit ersitsinnagit.

MIO'S REGNSKAB

Bevillingen til MIO i 2018 var på 6.128. mio. kr., hvoraf 400.000 kr. blev benyttet direkte til SMS-rådgivningen 1899.

I 2018 har MIO – udover beskrevne aktiviteter - igangsat to store undersøgelser i samarbejde med VIVE, Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd. Midler der blev be-nyttet til igangsættelsen af undersøgelserne var midler *inde-stående* på MIO's konti. Disse midler vil regnskabsmæssigt således fremgå som et underskud for året 2018.

Undersøgelserne blev igangsat med midler fra bl.a. sponso-rater og opsparede midler fra regnskabsåret 2017. Undersø-gelserne forløber sig frem til 2020.

SMS-rådgivningen 1899 blev i udgangen af 2018 overdraget til Socialstyrelsen. Hertil blev 160.000 kr. ligeledes *indestå-ende* på MIO's konti, overflyttet til SMS-rådgivning. Disse midler vil således også fremgå som et underskud for året 2018.

Det er endnu anbefalelsesværdigt, at MIO kan benytte *over-skydende* eller *indestående* midler fra tidligere regnskabsår, uden at disse vil fremgå som et underskud.

ANINGAASALIISSUTIT MIO-MULLU TAPIISSUTEQARTUT

NUNAFONDENIMUT IMMIKKUT QUJASSUT

NunaFonden ukiuni arlalinni MIO-mut kiisalu Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiit annertuumik tapersersortaasimavoq. MIO-p oqaatigisinnaanngilaa NunaFonden-ip MIO-p suliaanut ukiut ingerlanerini tapersersortaasarnera qanoq annertutigisumik ikiuutaasimanersoq. Tamanna pillugu NunaFonden ukioq manna qutsavigeqqikkusupparput.

NunaFonden 2016-imi 2017-imi SMS-ikkut siunnersuisarfiimut 1899-imit ingerlatsinissamut ineriartortitsinissamullu aningaasanik tapiissuteqarpoq. NunaFondenip SMS-ikkut siunnersuisarfiup ingerlanneqarneranut 240.000 kr.-inik tapiissuteqarpoq kiisalu SMS-ikkut aaqqiussuusinertaanik ineriartortitsinermut 135.600 kr.-inik tapiissuteqarluni.

NunaFondenittaaq MIO-p nersornaasiuttagaanut MIO-mut ukiumut 20.000 kr.-inik tapiissuteqartarpoq, 20. novemberimi Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaa nalliusseqarneranut atatillugu ukiut tamaasa tunniunneqartartumut; kiisalu MIO-p Meeqqat pillugit politikkikkut innersuussutaanik suliaqarneranut 20.000 kr.-inik tapiissuteqarluni.

2018-imi NunaFondenip smartboardinut aningaasanik MIO-mut tapiivoq, kiisalu, Meeqqat pillugit isumaqatigiissut aamma meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit TV-kkut aallakaatitassianik suliaqarnermut 750.000 kr.-inik tapiilluni.

MIO-p NunaFonden Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pitsaasumik inuunissaannik pilersitsinissamut ikiuineranut soqutiginninneranullu annertuumik qujassutissaqarfiga.

BEVILLINGER OG SPONSORATER TIL MIO

SÆRLIG TAK TIL NUNAFONDEN

NunaFonden har igennem flere år været en stor støtte til MIO og børns rettigheder i Grønland. MIO kan ikke udtrykke hvor stor en hjælp NunaFondens støtte er for MIO's arbejde år efter år. Det vil vi gerne takke NunaFondens for igen i år.

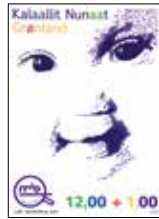
NunaFonden har i 2016 doneret midler til driften og udviklingen af SMS rådgivningen 1899 i 2017. NunaFonden har støttet SMS rådgivningen med 240.000 kr. til drift og med 135.600 til udviklingen af selve SMS systemet.

NunaFonden har ligeledes støttet MIO med 20.000 kr. årligt til MIO-prisen, der uddeles hvert år i forbindelse med FN's Børnekonventionsdag den 20. november; samt 20.000 kr. til udarbejdelse af MIO's Børnepolitiske anbefalinger.

I 2018 har NunaFonden støttet MIO med midler til et smartboard, samt 750.000 kr. til udarbejdelsen af TV-programmer om Børnekonventionen og børns rettigheder.

MIO er meget taknemmelige for NunaFondens hjælp og interesse i, at skabe et godt liv for børn og unge i Grønland.

TELEPOST

MIO 2018-imi TelePostimit 100.000 kr.-inik kusanarluinnartumik aningaa-saliiffigineqarpoq, taakku 2016-imut Filatelia-mit frimærkinik tunisinermit sinneqartoorutaapput. Frimærkip nalingaa 12,00 + 1,00, tassani frimærkinik tunisanit koruuni ataaseq MIO-p meeqqat pisinnaatitaaffiinik suliaqarneranut tuttartussaalluni. Frimærki eqqumiitsuliortumit Julie Hardenberg-imit ilusilersorneqarpoq.

MIO-p Julie aamma TelePost naammassisamut kusanartumut qutsavigai.

TELEPOST

MIO modtog i 2018 en flot donation fra TelePost på 100.000 kr. som er overskuddet fra salget af frimærket fra Filatelia for 2016. Værdien på frimærket var 12,00 + 1,00, hvoraf den ene krone per solgt frimærke ville gå ubeskåret til MIO's arbejde for børns rettigheder. Frimærket blev designet af kunstner Julie Hardenberg.

MIO takker Julie og TelePost for det flotte resultat.

BRUGSENI TAPIISSUTAA

2018-imi MIO Brugseni Ukiumoortumik Akissarsiarittitagaa 100.000 kr.-iusoq pissarsiaraa. Akissarsiarittakkap MIO-mut tunniunneqarnera ima tunngavilersorneqarpoq, MIO-p sulinera Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiinik eqqummaariffigineqarnerulersitseqataasoq, kiisalu MIO-p pisariaqartillugu meeqqat tamarmik ikiorneqarnissamut nilliaateqarnissaanut kajumissaarinera annertoq pingaaruteqartorlu suliniutigigaa.

MIO-p taama akissarsitineqarnini tulluusimaarutigilluinnarpaa nuannaarutigilluinnarlugulu, Brugseni tapiineranut qujangaarluni. Ukiumoortumik Akissarsiarittakkamit aningaasat MIO-p pisinnaatitaaffiit pillugit TV-kkut aallakaatitaanik piviusunnagortitsinermut atornerqarput.

STØTTE FRA BRUGSENI

I 2018 modtog MIO Årets Pris på 100.000 kr. fra Brugseni. Prisen blev givet MIO med begrundelsen, at MIO's arbejde er med til, at gøre opmærksom på børns rettigheder i Grønland, samt MIO's store og vigtige indsats for, at indgyde alle børn mod til, at råbe om hjælp hvis det er nødvendigt.

MIO er meget stolt og glad for denne pris og takker Brugseni mange gange for støtten. Midlerne fra Årets pris er blevet benyttet til tilblivelsen af MIO's TV programmer om rettigheder.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT TIPS AAMMA LOTTOMIT ANINGAASALIISSUTAAT PULJE C

MIO 2018-imi MIO-p pisinnaatitaaffiit pillugit TV-kkut aallakaatitassiaanik suliaqarnermut 100.000 kr.-inik tapiiffigitippoq. Namminersorlutik Oqartussat tapiissutaat TV-kkut aallakaatitassiat piviusunnortinneqarnissaannut tapeeqataapput. MIO tapiissutinut qujangaarpoq.

ROTARY-MIT TAPIISSUTIT

2018-ip naanerani MIO Rotary-mit 30.000 kr.-inik tunineqarluni tupaallat-sinneqarpoq. Rotary-p MIO-p Meeqqallu Illersuisuata ukiut ingerlanerani suliaat kusanartut pillugit MIO tunivaa. MIO tapiissutinut kiisalu Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiik siuarsaalluni sulinermut tapersorsornermut qujangaarpoq.

ROYAL GREENLANDIMIT TAPIISSUTIT

Royal Greenlandimi Svenstrupimi sulisut 2018-imi MIO-mut 25.000 kr.-inik tunniussipput. Tunniussat inuussutissarsiormi sillimmasiisarfiup Atradius-ip makitsinerani sulisut pinnassimasaanerput.

MIO-p meeqqat pisinnaatitaaffiik suliaqarnerani, sulisut soqutiginninnerannut qujangaarpoq.

STØTTE FRA SELVSTYRETS TIPS OG LOTTOMIDLER PULJE C

MIO modtog i 2018 et tilskud på 100.000 kr. til udarbejdelsen af MIO's TV programmer om rettigheder. Selvstyrets tilskud har været med til at TV programmerne blev til virkelighed. MIO takker mange gange for tilskuddet.

STØTTE FRA ROTARY

I slutningen af 2018 blev MIO overrasket med en donation på 30.000 kr. fra Rotary. Rotary gav donationen til MIO for det flotte arbejde MIO og Børnetalsmanden har gjort i årenes løb. MIO takker mange gange for tilskuddet og opbakningen i arbejdet for at fremme børns rettigheder i Grønland.

STØTTE FRA ROYAL GREENLAND

Royal Greenlands medarbejdere i Svenstrup donerede i 2018 25.000 kr. til MIO. Donationen kom fra en præmie medarbejderne havde vundet i en lodtrækning hos kreditforsikringselskabet Atradius.

MIO takker mange gange for medarbejdernes interesse i, at støtte MIO's arbejde for børns rettigheder.

MARY FONDENIMIT KAMMAK-BAMSE NUTAAQ

2018-imi MIO Kammagiitta – Fri for Mobberi bamsemik nutaamik pissarsivoq. Mary Fonden bamsimut, qularnangitsumik meerarpassuarnik nuannaalersitsisussamut, kiisalu meeqqat akornanni pimmatiginnittarnermik pinaveersaartitseqataasussamut qutsavigaarput.

INUNNIT KIISALU SULIFFEQARFINNIT ATAASIAKKAANIT TAPIISSUTIT

Inuit kiisalu suliffeqarfiit ataasiakkaat arlallit MIO-p sulinera tapersorsorpaat. MIO tapersersuisunut tunniussisunullu qujagaarpoq.

MIO 2018-imi makkunannga tapiissutisivoq:

Greenland Outdoors 5.132 kr.-inik Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit MIO-p sulineranut. www.greenlandoutdoors.com

Julie Pars 5.100 kr.-it Juliep inuissiornerminut atatillugu, Juliep kissaati-gaa, Juliep 50-inik ukioqalernerminut atatillugu inuissiornermini tunius-saqarusuttut, MIO-p Kalaallit Nunaanni Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip atulersinneqarnissaa qulakkearniarlugu sulineranut aningaasanik tapiissu-teqartoqarsinnaasoq.

NY KAMMAK-BAMSE FRA MARY FONDEN

I 2018 var MIO så heldige at modtaget en ny Kammagiitta – Fri for Mobberi bamse. Tak til Mary Fonden for den fine bamse, som med sikkerhed vil gøre mange børn glade og medvirke til, at forebygge mobberi blandt børn.

STØTTE FRA ENKELTPERSONER OG FIRMAER

Flere enkeltpersoner og firmaer støtter MIO's arbejde. MIO takker mange gange for støtten og for donationerne.

MIO har i 2018 modtaget støtte fra:

Greenland Outdoors på 5.132 kr. til MIO's arbejde for børns rettigheder i Grønland. www.greenlandoutdoors.com

Julie Pars på 5.100 kr. I forbindelse med Julies fødselsdag, ønskede Julie, at såfremt man ville give en fødselsdagsgave til Julies 50 årsdag, kunne man donere et beløb til MIO's arbejde for, at sikre Børnekonventionens implementering i Grønland.

TUSARNIAANERMI AKISSUTIT

HØRINGSSVAR

Meeqqat inuusuttullu atugarissaarnerat, atugaat kiisalu pisinnaatitaaffii pillugit ass. inatsisilik nutaanik imaluunniit iliuusissatut pilersaarutini ukkatarinninnissamik qulakkeerininnissaq pillugu 2018-imi MIO 12-inik tusarniaanermi akissuteqarpoq.

I 2018 lavede MIO 12 hørings svar med henblik på at sikre et fokus på børn og unges trivsel, vilkår og rettigheder i forbindelse med f.eks. ny lovgivning eller handleplaner.

Hørings svarene kan rekvireres ved henvendelse til mio@mio.gl

Tusarniaanermi akissutit uunga saaffiginnilluni pissarsiarineqarsinnaapput:

mio@mio.gl

MIO-P TUSAGASSIU-TITIGOORTARNERA

2018-imi MIO aammaarluni ilaatigut inuit attaveqatigiittarfiisigut kiisalu tusagassiuutitigut meeqqat pisinnaatitaaffiik ukkatarinnilersitsivoq.

MIO tusagassiuutinut nalunaarutinin kiisalu oqallissaarutinin arlalinnik nuna tamakkerlugu netavisimut allagaqartarpoq, radiokkoortarluni, pisinnaatitaaffiit pillugit inuit attaveqatigiittarfiisigut (pingaartumik Facebookikkut) nutaarsiassanik aamma linkinik siammarterisarluni, kiisalu aviisini sapaatip akuneranant saqqummersartuniittarluni kiisalu najukkami aviisinniittarluni. MIO 40-t missaannik tusagassiuutinut nalunaarutinin kiisalu allaaserisanik allagaqarpoq, kiisalu inuit attaveqatigiittarfiisigut amerlasunik nutaarsiassiilluni.

MIO-p tusagassiuutitigut nalunaarutai uani atuarneqarsinnaapput: www.mio.gl

MIO INUIT ATTAVEQAQATIGIITTARFIINI

MIO Facebookimi 9.100-it sinnerlugit malinnaasoqarpoq. Meeqqat Illersuisuata Aviåja Egede Lyngep quppenera 5.550-inik malinnaasoqarpoq. Aamma MIO Instagramikkut 350-inik malinnaasoqarpoq.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaa-nik iisimasaqarneq siammerterniarlugu kiisalu MIO-p ingerlaavartumik suli-nera pillugu MIO-p inuit attaveqatigiittarfii atortarpai.

NYHEDSDÆKNING AF MIO

I 2018 har MIO igen sat fokus på børns rettigheder bl.a. via de sociale medier og via pressen.

MIO har skrevet flere pressemeddelelser og debatindlæg i den landsdækkende netavis, været i radioen, delt nyheder og links om rettigheder over de sociale medier (primært Facebook), og været i ugeblade og i lokalaviser. MIO lavede omtrent 40 pressemeddelelser og artikler samt adskillige nyhedsopdateringer over de sociale medier.

MIO's pressemeddelelser kan læses på www.mio.gl

MIO PÅ SOCIALE MEDIER

MIO har over 9.100 følgere på Facebook. Børnetalsmand Aviåja Egede Lynges side har 5.550 følgere. Og MIO har 350 følgere på Instagram.

MIO benytter sociale medier til, at udbrede kendskabet til FN's Konvention om Barnets Rettigheder og MIO's arbejde løbende.

Imminut toqunnerit: Meeqqat allaat qulinik ukiullit ikioqqusartut

Meeqqat illersuisuata Aviája Egede Lyngep ernummatigaa meeqqat imminut toqunnissamik eqqarsartartut ukiukilliartuinnarnerat. Iliuseqartoqarnissaa ujartorjaa. Oqaluinnartoqaranilu.

Kofoeds Skole og Mio ser positivt på fattigdomsgrænse

Hvis politikerne kan blive enige om at indføre en fattigdomsgrænse, vil det skabe glæde hos Kofoeds Skole og Børnetsmanden, der begge arbejder med udsatte borgere.

Foto: KNR

MIO-p meeqqat pisinnaatitaaffii aallakaatitassiarissagai

MIO-p meeqqat illersuisuata, Aviája Egede Lyngep, tv-kkut aallakaatitassiarissagai. MIO-p meeqqat illersuisuata, Aviája Egede Lyngep, tv-kkut aallakaatitassiarissagai. MIO-p meeqqat illersuisuata, Aviája Egede Lyngep, tv-kkut aallakaatitassiarissagai.

MIO: Meeqqanut iliuusissatut pilersaarut maanna inissittariaarpoq

Immikkoortuni 18-imi meeqqat pisinnaatitaaffii Nunatta unioqutippa. Maanna iliuusissatut pilersaarut tamanna iluarsisariaarjaa, meeqqat illersuisuata taama isumaarpoq.

Qaanaaq

MIO-P ANGALASARNERA

MIO'S REJSEAKTIVITET

MIO angalagaangami Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutinik ilisimasaqarnerulernissaq anguniarlugu siammarterisarpoq aamma Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu inuuniarnerminni atugarisaannut tunngasunik ilisimassanik katersisarpoq. 2018-imi MIO Qeqqata Kommuniaut Qaanaamullu angalavoq.

Piffissami 2015-2018 MIO illoqarfinnut nunaqarfinnullu 33-nut tikeraarsimavoq.

Når MIO rejser, er det for at udbrede kendskabet til Børnekonventionen samt for at indhente viden om børn og unges levevilkår i Grønland. I 2018 har MIO rejst i Qeqqata Kommunia og Qaanaaq.

MIO har i perioden 2015-2018 besøgt 33 byer og bygder.

Upernavik

Uummannaq

Ittoqortoormiit

Qeqertarsuaq

Ilulissat

Aasiaat

Qasigiannugit

Kangaatsiaq

Sisimiut

Itilleq

Kangerlussuaq

Kangaamiut

Maniitsoq

Napasoq

Atammik

Nuuk

Paamiut

Narsaq

Qassiarsuk

Narsarsuaq

Qaqortoq

Nanortalik

Aappilattoq

- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018

MIO-P SULISUI

MIO-mi piffissaq tamakkerlugu sulisut arfiniliupput, piffissap ilaannaa sulisoq ataasiulluni kiisalu ilinniartutut ikiortit marluullutik.

Tamatuma saniatigut MIO avataani naatsorsuusiortumik atortarpoq kiisalu suliaasanut siunnersortinik ikiorteqartarluni, tassa nutserinermi, misissuinermik kiisalu nalunaarusionermik suliaqarnermi kiisalu siunnersuinermi.

MIO'S PERSONALE

MIO består af seks fuldtidsansatte, en deltidsmedarbejder samt to studentermedhjælpere.

Her udover benytter MIO sig af en ekstern bogholder samt konsulentbistand til opgaver i form af tolkebistand, analyse- og afrapporteringsarbejde samt til rådgivning.

AVIÅJA EGEDE LYNGE

Meeqqat Illersuisuat • Børnetalsmand • avi@mio.gl • Tel. 34 69 40

CAMILLA NYMAND PETERSEN

Allaffimmi pisortaq • Sekretariatschef • camilla@mio.gl • Tel. 34 69 41

NAUJA BENJAMINSEN

Siunnersorti • Konsulent • nauja@mio.gl • Tel. 34 69 48

JAKKU BREGNHØJ

AC-fuldmægtigi • AC-fuldmægtig • jakku@mio.gl • Tel. 34 69 42

ELLEN BANG BOURUP

Meeqqanut siunnersorti • Børnekonsulent • ellen@mio.gl • Tel. 34 69 43

SOFIE ABELSEN

Paasisanik suliaqartog • Vidensmedarbejder • sofie@mio.gl • Tel. 34 69 39

AVIJÅJA JEPSEN (atorfiniffik/ansat: 2019)

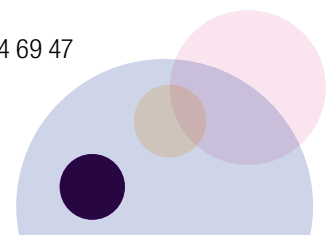
Tusagassiisartog • Informationsmedarbejder • askj@mio.gl • Tel. 34 69 37

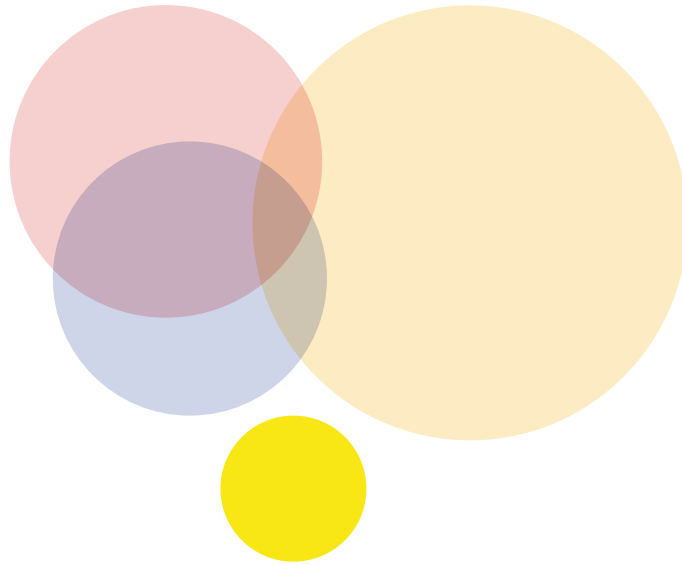
ELLEN JAKOBSEN JOHANSSON

Ilinniartutut ikiorti • Studentermedhjælper • elja@mio.gl • Tel. 34 69 47

NAUJA JEREMIASSEN JAKOBSEN

Ilinniartutut ikiorti • Studentermedhjælper • najj@mio.gl • Tel. 34 69 47

Meeqqat Pisinnaatitaaffiik Sullissivik
Børnerettighedsinstitution